

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a „Szepesi Orvos-gyógyszerész egyesület“-nek
1910. évi október hó 20-án, Iglón tartott rendes őszi
közgyűlésén.

JELENLÉVŐK:

LORX SÁNDOR elnök, SZENCZY GÁBOR, DR. WEISZ SÁNDOR, DR.
TEICHNER LIPÓT, DR. STAHOVSKY ANTAL, DR. SCHÖNTAG
SAMU, DR. JANKURA IVÁN, DR. KREICHEL ARTUR, DR. KOTTLER
SÁNDOR, DR. SINGER MIKSA, DR. GUHR MIHÁLY, FRIEDMANN
ARNOLD, DR. KLEIN ARMIN, DR. RADNAI SÁNDOR, DR. UJTELKI
MIKSA, DR. ROZSNYAI BERTALAN, MOLITOR BÉLA, DR. SIMENSZKY
SÁNDOR, DR. BOJÁRSZKY BÉLA, JERMENDY GUSZTÁV, DR. FÁBRY
LAJOS, DR. TESCHLER ANTAL, DR. SCHWÁRZ ALADÁR, DR. HRITZ
ARTUR, DR. KIRAY ARISZTID, DR. RITOK JÁNOS, rendes tagok
és DR. SZÁSZ ÁGOSTON egyleti jegyző.

1. Elnöki megnyitó.

Tisztelt Tag- és Kartárs urak!

Midőn a megjelent egyesületi tagokat szívem mélyéből a leg-
szívélyesebben üdvözlöm, a Szepesi orvos-gyógyszerész egyesület
rendes ez idei őszi közgyűlését ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

Tisztelt Közgyűlés! A folyó évi május hó 25-én Késmár-
kon tartott tavaszi közgyűlésben azon határozat hozatott, hogy
a f. évi őszi közgyűlés Korompán lesz megtartandó. Többek
megkeresésére, valamint a f. évi október hó 1-én tartott értekez-
let indítványa folytán azon elhatározásra jutottam, hogy e köz-
gyűlést több oknál fogva nem Korompára, hanem Iglóra irtam ki.

Tisztelettel kérem ez intézkedést helyeslőleg tudomásul venni.

Tisztelt Közgyűlés! Nincs köztünk egyetlen egy sem, aki
egyesületünk feladatát nem ismerné. Alapszabályainkban körvona-
lozott feladatunk magasztos célját, több mint 3 évtizeden át ápol-

tuk s sajnos, hogy egyleti hatáskörünkön kívül eső tényezők egyleti törekvéseinket leginkább az anyagi kérdések fejtegetésére utalták. Reményilem s biztosan hiszem, hogy már a közel jövőben oda jutunk, hogy ezen anyagi kérdések mindnyájunk megelégedésére megoldást nyerni fognak s hogy egyletünk oda fog jutni, hogy tudományos ügyekkel foglalkozni s szép feladatának ismét szentelhetni fogja magát.

E törekvésünk emelni fogja rendünk társadalmi állását s kivívhatja majd a közönség elismerését is

Tisztelettel jelentem, hogy a folyó évi szeptember havában Miskolczon tartott magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésén Dr. Alexander Béla, Dr. Bojársky Béla és Dr. Rozsnyai Bertalan tagtárs urak részt vettek.

Örömmel jelentem, hogy a lefolyt egyleti év alatt az egyleti tagok sorából végleg nem búcsúzott el senki.

Tagoknak ajánlatnak: Jermendy Gusztáv iglói és Teichner Gyula szepesolaszii gyógyszerészek.

Midőn végre a tisztelt közgyűlés b. tudomására hozom, hogy a múlt tavaszi közgyűlés által hozott a munkásbiztosító pénztárakra vonatkozó határozatot minden egyes egyleti taggal közöltem, úgy hiszem felsoroltam mindazon mozzanatokat, amelyek a lefolyt évben előfordultak.

Tisztelettel kérem, hogy a tek. közgyűlés ezen bejelentéseket tudomásul venni kegyeskedjék.

Az elnöki jelentés tudomásul vétetik s nevezett gyógyszerész urak egyleti tagokul felvételnek.

2. A tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése és kihirdetése. A jegyzőkönyv egész terjedelmében felolvastatván, megjegyzés nélkül hitelesítették; hitelesítésére Dr. Klein Ármin és Dr. Jankura Iván kéretnek fel.

3 Az 1911. évi költségvetés megállapítása. A pénztárnok által bemutatott költségvetés, mely 660 kor. bevételt és 464 kor. kiadást kontemplál, egész terjedelmében elfogadtatik avval, hogy a feltüntetett összegeken kívül 50 kor. fölvétetik az országos orvosi internátus javára, mely összeg az illetékes pénztárnak nyugta ellenében kiszolgáltatandó.

4. A kiküldött bizott ág javaslata a vármegyében létező munkásbiztosító pénztárakkal kötendő szerződést illetőleg. Elnöklő Dr. Lorr Sándor jelenti, hogy ez év végével a munkásbiztosító pénztárakkal ideiglenesen megkötött szerződés lejár s azért e tárgy előkészítésére az e célra annak idején kiküldött bizottságot október 1-én tanácskozássra hívta össze, mely bizott-

ság egy javaslatot elfogadott s azt a közgyűlésnek beterjeszteni fogja; jelenti, hogy a tárgy fontosságánál fogva a közgyűlésre való meghívókkal egyidejűleg az összes egyleti tagokhoz egy felhívást is intézett, hogy mindazok, akik esetleg a közgyűlésen jelen nem lehetnek, szavazatukat írásban adják le a közgyűlésnek a végett, vajjon a szabad orvosválasztást fentartani óhajtják-e, vagy pedig az alkalmazott orvosrendszert tartják-e előnyösebbnek; e felhívásra 12 orvos válaszolt és pedig: Dr. Daitsch Ede, Dr. Papp Samu, Dr. Bartsch Gusztáv, Dr. Alexander Béla, Dr. Breuer Sándor, Dr. Schönwiesner Árpád, Dr. Tátray Gergely, Dr. Genersich Antal, a budapesti egyetem rektora, Dr. Hankó Artur, Dr. Gábrriel Frigyes és Dr. Stern Adolf mind a 12 orvos a szabad orvosválasztás mellett foglalt állást; elnök felolvastatja a bizottság javaslatát s kéri a tagokat, hogy kellő higgadtsággal tárgyalják e fontos kérdést annál is inkább, mert az OMBP. mindent el akar követni, hogy a szabad orvosválasztást az egész országban kiküszöbölje.

A javaslat köveskezőképpen hangzik:

1. A »Szepesi orvos-gyógyszerész egyesület« karöltve az »Országos orvosszövetség« szepesmegyei fiókjával kijelenti, hogy tekintettel az 1907. évi 19-dik törvénycikk humánus intencióira, melyek a verejtékező magyar munkások gondos és emberszerető ellátását és orvosi kezelését kontemplálják, ezen magasztos célt a maga részéről minden irányban odaadással szolgálni óhajtja, s azért a minimumra redukálva jogos követeléseit az e nemes célt csupán egy uton megközelíthető szabad orvosválasztás elvei alapján vállalja a szepesi munkásbiztosító pénztáraknál az orvosi teendőket.

Az OMBP. igazgatósága illuzóriussa teszi a törvény által biztosított autonómiáját az egyes ker. munkásbiztosító pénztáraknak, nem respektálva azok helyi viszonyait és nyilván direkt rendelkezési jogot vindikál magának a legkisebb résztletekig. Meggyőződésünk az, hogy e drága központi szerv a törvény novelláris kiegészítésénél teljesen ki volna hagyandó, miután »Az állami munkásbiztosító hivatal« minden tekintetben elvégezhetné az állam szempontjából fontos ellenőrzését és irányítását a munkásbiztosításnak.

3. Miután a szabad orvosválasztás elve kizárja azt, hogy a szepesi orvosokra az OMBP. által közrebocsátott szolgálati, fegyelmi, valamint illetményszabályzat alkalmazást nyerhessen, azokat nem fogadjuk el, hanem, kijelentve, hogy a nyugdíjra természetesen nem reflektálva, a munkásbiztosító pénztárakkal

kötendő kollektív egyezséghez, az »Országos orvosszövetség« szepesmegyei fiókszövetségével egyetértőleg Dr. Lorx Sándor, Dr. Ritók János, Dr. Szász Ágoston, Dr. Teschler Antal, Dr. Breuer Sándor, Dr. Schwarz Aladár tagtársakból álló bizottságot küldünk ki, melynek feladata leendő az összes szepesi orvosok nevében megállapodást létesíteni.

A tárgyalási alap az eddigi fennálló egyezség, melyen következő változtatások eszközölendők:

a) Orvos lakásán végzett egyszerű vizsgálatért
vényírással —.80 K.

b) Foghuzásért 1— K.

A többi díjtétel maradt.

c) Az egyezség 4-ik pontjának bekezdése ezen szavaktól:
»A rendszerint . . . egészen ezen szavakig s bele nem számítottan« . . kimaradt.

d) Az 5-dik pont egészen kimaradt.

e) A 6-ik pontból kimaradt a második sorban: »ha ez tisztán anyagi«-tól, egészen: »a közgyűléshez fellebbezhető«-ig, helyébe volna felveendő: »a szepesi orvos-gyógyszerész egyesület és az országos orvosszövetség szepesmegyei fiókja által közös megállapodással kijelölt állandó fegyelmi tanács.«

f) A »Házirend« 5-ik pontja elhagyandó. E helyett ezen pont akképen volna fogalmazandó: Az orvosi számlák a munkásbiztosító pénztárnak 3 tagú orvosi tanácsa által vizsgálatnak felül, mely munkáért megfelelő díjazásban részesíttetnek a munkásbiztosító pénztárak által. Az orvosi tanács kötelessége a pénztárak és a biztosítottak jogos érdekeit szem előtt tartva, minden oly számlát, mely okadatlanul szaporította a pénztár kiadásait, legyen ez akár felesleges vizitek eszközzése, akár aránytalan táppénz kiutalás, vagy más etikai vagy anyagi károsítása akár pénztárnak, akár a biztosítottaknak, az állandó orvosi fegyelmi tanácshoz áttenni. Az állandó orvosi fegyelmi tanács a vizsgálat eredményéhez képest a számlát a legjobb belátása szerint kiigazítja és az illető orvost megint, ismételt szándékos helytelen felszámítás esetén, vagy más, súlyosabb beszámítás alá eső etikai vétség esetén a szabadon választható orvosok névjegyzékéből törli s ebbeli határozatát az illető pénztárral közli; ez esetben ilyen orvos a pénztárak számlájára betegeket nem kezelhet.

g) A 9-dik pont utolsó mondata elmaradt.

h) A 12-dik pont elmaradt.

Ezen fent kifejtett intézkedések által a pénztárak érdekeit a legmesszebbmenő módon megvédelmezzük, kiküszöbölve mind-

azt, amit a szabad orvosválasztás rovására annak elvi ellenségei felhoznak, másrészt biztosítjuk a biztosítottaknak azon emberi jogot, hogy nemcsak orvosát megválaszthatja, hanem egy mindenkor előzékeny, humánus orvosi karral lesz dolga, mely magasztos feladatának szeretettel fog megfelelni és mely olcsóbbá teszi a költségeket, minimumát foglalva le maga számára azon fillérekből, melyeknek óriási hányada a célszerűtlen adminisztrációra fordíttatik.

4. A pénztárak prosperálása szempontjából felhívjuk az illetékes forumok figyelmét arra, hogy a Szepességen most működő 3 pénztár helyett elegendő volna egy munkásbiztosító pénztár; ezen egyesítés által a kezelési költség tetemesen csökkenne. Ezen proposíciónkat a novelláris törvény megalkotásánál kérjük tekintetbe venni.

5. Ha a szepességi orvosok e konciliáns magatartása minden várakozás ellenére a munkásbiztosító pénztáraknál nem találna méltatást és azok a fenti minimális tételeket és a szabad-orvosválasztást el nem fogadnák, úgy ez bizonyítékul szolgálna arra, hogy tisztán hatalmi aspirációk vezetik e humánus intézmény vezetésében. Ez esetben a köz- és orvosi érdek szempontjából a Szepességen orvosi gyakorlatot űző összes orvosok kijelentik, hogy 1911. január 1-től semmiféle írásbeli teendőket nem végeznek a munkásbiztosító pénztárak számára s a munkásbiztosítottakat csakis készpénzért kezelik, mint minden más beteget.

6. Súlyos megkárosítását a munkásbiztosító pénztáraknak látjuk abban, hogy a tagsági díjak beszédésével megbízott bizalmi férfiak tisztán a pénz beszédéseért 10—15%-át kapják az általuk behajtott bruttóösszegnek; ezen kiállító aránytalanság megszüntetését ajánljuk figyelmébe az »Állami munkásbiztosító hivatal«-nak; legcélszerűbbnek vélnők oly módon, hogy a novelláris módosításánál a közigazgatási hatóságok köteleességévé tétetnék az illetékek rendszeres beszédése.

7. A Szepességen orvosi gyakorlatot folytató orvosok és a munkásbiztosító pénztárak között kötött fenti egyezség a jelenleg érvényben lévő 1907. évi 19-dik törvénycikk novelláris módosításáig maradt érvényben

Ezen javaslat hosszú eszmecserére adott alkalmat, melyből azon kívánság csúcsosodott ki, hogy a díjak le ne szállíttassanak, másrészt a javaslat értelmébeni szerződés megkötésével tejhatalmulag megbizatnak: Dr. Lorx Sándor, Dr. Szász Ágoston, Dr. Teschler Antal, Dr. Breuer Sándor, Dr. Schwarz Aladár, Dr. Klein Ármin, Dr. Stahovszky Antal, Dr. Stern Adolf és Dr. Bojársky Béla.

A munkásbiztosító pénztári ügygel kapcsolatban bemutatja elnöklő Dr. Lorx Sándor a gölniczbányai ker. munkásbiztosító pénztár területén működő összes orvosok kérvényét, melyben azon kérelemmel fordulnak az egyesülethez, miszerint az orvosi számlákból 1908-ban fenmaradó 1777 koronányi összeg engedték át nekik az 1909. évi 2890 koronányi hiány fedezésére annál is inkább, mert a fennálló szerződés a központ részéről jóváhagyva nincsen s így nagyon kétséges vajjon ezen 1908. évi többlet ki fog-e szolgáltatni az egyesületnek. A közgyűlés mérlegelve az eshetőségeket a kérelemnek helyt enged, miről a gölniczbányai ker. munkásbiztosító pénztár az elnök által értesítetik.

5. Tisztujtás. Egyhangulag megválasztattak elnökké: Dr. Lorx Sándor, titkárrá: Dr. Szász Ágoston, pénztárnokká: Szenczy Gábor, műszertárnokká: Dr. Klein Ármin, könyvtárnokká: Dr. Hritz Artur. Együttal jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik a tisztikarnak eddigi lankadatlan és buzgó működéseért.

6. Előadások Az előadások az idő előrehaladt volta miatt nem tarthatók meg s határoztatik, hogy Dr. Lorx Sándor közegészségügyi jelentése, valamint Genersich József előadása az évkönyvbe ki fog nyomattatni, ellenben Dr. Jankura Iván előadásának jövő közgyűlésen való megtartására fölkeretik.

7. A jövő tavaszi közgyűlés helyéül meghívás folytán Komropa jelöltetik ki.

8. Indítványok. Dr. Ritók János nem tudja eléggé méltatni nagynevű egyleti tagunk mélt. Dr. Genersich Antal, ez idei egyetemi rektornak a szabad orvosválasztás mellett való állásfoglalását, miért is indítványozza, hogy ezért külön s egyúttal rektorrá való megválasztatása alkalmából a közgyűlés alkalmából a közgyűlés által üdvözlöttessék; ezen indítvány nagy lelkesedéssel elfogadtatott s az üdvözlő átirat szerkesztésével, illetve annak írásban való megküldésével elnök bizatik meg, aki egyletünk ezen büszkeségét következő hangzású átirattal üdvözölte:

Méltóságos udvari tanácsos, m. k. t. egyetemi rektor úr!
Mélyen tisztelt tagtárs úr!

A »Szepesi orvos-gyógyszerész egyesület«, melynek rendes tagjai sorában Méltóságodat is üdvözölhetni szerencsénk van, f. évi október hó 20-án tartotta rendes évi közgyűlését Iglón.

A közgyűlés tárgysorozatának egyik életbe vágó főtárgyát a kerületi munkásbiztosító pénztárak és a »Szepesi orvos-gyógyszerész egyesület« tagjai közt kötendő szerződés képezte.

Az egyleti tagok a már 1897-ben kimondott s a mai napig híven keresztül is vitt szabad orvosválasztás elvéhez ragaszkodva

az egyleti közgyűlésen is egyhangúlag magukénak vallották ez elvet, annyival is inkább, mivel ez minálunk több mind egy évtizeden át bevált, a munkások és az orvosok érdekét kellően kielégítette, szabad kezett adott a munkások bizalmának, nem kevésbé az orvosok tisztességes versenyének.

A közgyűlésen részt nem vett egyleti tagok szavazatainak felbontásánál nagy öröm és lelkesedés közt fölolvastatott Méltóságod azon nyilatkozata, amely a szabad orvosválasztás mellett hangoztatta meggyőződését

Nem frázis, de igazi meggyőződés szól e szavakból!

Méltóságod ez arany szavai örök emlékül ragyogni fognak a »Szepesi orvos-gyógyszerész egyesület« történetében, mint egy magas állású, szabad és független férfi nyilatkozata úgy az emberiség, mint a kartársak jól felfogott érdekében, a melyekkel az egyesület minden egyes tagját elismerésre és őszinte hálára lekötelezni méltóztatott.

Fogadja Méltóságod ez eljárásáért soha el nem muló tiszteletünk és köszönetünk nyilvánítását s engedje még hozzáfűznünk azon hű kérelmünket, hogy szíves visszaemlékezésével ezentúl is önzetlen pártfogónk és jóakarónk megmaradni kegyeskedjék.

Magas helyről jött támogatás nagyra teheti a kicsinyeket is.

Őszinte köszönetünk újból hangoztatva kiváló mély tisztelettel a »Szepesi orvos-gyógyszerész egyesület« közgyűlésének megbízásából Dr. Lorx Sándor egyleti elnök.

Ezen üdvözlő átiratra Dr. Genersich Antal egyetemi rektor következőleg válaszolt:

Igen tisztelt Elnök Úr!

A kitüntető megszólításért, illetőleg felköszöntésért, melyben a Szepesi orvos-gyógyszerész egyesület nevében megtisztelt, fogadja Nagyságod és az egyesület minden tagja szíves köszönetemet.

Félszázad múlt el azóta, hogy távol vagyok ifjúságom színhelyétől, szűkebb hazámtól, de nem felejtettem el a kék hegyeket, az örökzölderdőket, a nyájas mezőt s a kedves várost, melyben nevelkedtem s bár csak olykor néhány pillanatig nézhettem meg őseim szülőföldjét — azért mégis részt veszek a Szepesség örömeiben, bánatában s biztosra veszem, hogy hazánknek e kies vidéke újból fellendül és virágzásnak indul, úgy amint azt az ősi lakosaiban rejlő szellemi erő, munkabírási és kötelességérzet megérdemli.

Isten áldja a Szepességet s áldja meg a Szepesi orvos-
gyógyszerész egyletet és tagjait.

Budapest, 1910. október 28.

Tisztelő hálás híve:

Dr. Genersich Antal

a budapesti k. m. t. egyetemi e. i. rektora.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Dr. Szász Ágoston

e. i. titkár.

Dr. Lorx Sándor

e. i. elnök.

Hitelesítjük:

Dr. Ritók János.

Dr. Stahovszky Antal.